

Ankestyrelsens principafgørelse 98-17 om kontanthjælp - rådighed - arbejdskrav - 225 timersreglen - afklarende foranstaltninger - vejledning

Principafgørelsen fastslår

Borgere, der har modtaget kontanthjælp, uddannelseshjælp eller integrationsydelse i sammenlagt 1 år eller derover inden for en periode på 3 år, og som har en arbejdsevne på det ordinære arbejdsmarked, der svarer til arbejdskravet på 5-6 timer ugentligt eller 1½ måned fuld tid inden for et år, skal opfylde arbejdskravet.

Der er ikke i reglerne om 225 timers arbejdskrav hjemmel til at undtage borgere, der deltager i arbejdsprøvning eller anden afklaring af arbejdsevnen.

Det betyder, at kommunen er forpligtet til at indrette et afklarende tilbud således, at en borger, der har påtaget sig et ordinært arbejde, kan varetage dette arbejde først og først derefter bruge sin eventuelle resterende arbejdsevne i et tilbud.

Det betyder også, at kommunen er forpligtet til at vejlede borgere, der er under afklaring, om pligten til at søge job ved siden af afklaringen og at hjælpe disse borgere med jobsøgning på lige fod med andre borgere, der er omfattet af arbejdskravet.

Manglende vejledning herom kan efter en konkret vurdering medføre, at hjælpen ikke kan nedsættes eller bortfalde.

I en konkret sag var borgeren i gang med en afklaring af sin arbejdsevne. Borgeren var omfattet af arbejdskravet og var varslet herom. Borgeren havde flere gange forsøgt at få vejledning om sammenhængen mellem tilbud og arbejdskrav. Kommunen havde ikke forud for afgørelsen om nedsættelse af hjælpen vejledt hende om, at hendes tilbud ville blive tilpasset, hvis hun fik ordinært arbejde. Kommunen oplyste i forbindelse med afgørelsen til borgeren, at vurderingen af hendes arbejdsevne var sket ud fra den forudsætning, at hun ikke var i praktik, og at kommunen ikke kunne anbefale, at hun arbejdede ud over praktikken.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg vurderede, at den fejlagtige vejledning kunne have haft betydning for sagen, da den kunne have afholdt hende fra at søge og få et arbejde, hvormed hun kunne opfylde arbejdskravet. Ankestyrelsen ændrede derfor kommunens afgørelse om nedsættelse af hjælpen.

Baggrund for at behandle sagen principielt

Ankestyrelsen har behandlet sagen principielt. Det har vi gjort for at belyse sammenhængen mellem afklarende forløb og arbejde i henhold til 225-timersreglen samt betydningen af kommunens vejledningsforpligtelse i den forbindelse.

Reglerne

Love og bekendtgørelser

Lov om aktiv socialpolitik (aktivloven), senest bekendtgjort i lovbekendtgørelse nr. 269 af 21. marts 2017.

- § 13 f, stk. 6 om udnyttelse af arbejdsmuligheder for ugifte, stk. 7 om nedsættelse af hjælp til ugifte, stk. 14 om generhvervet ret til hjælp og stk. 17 om varslingsbreve og vejledning om jobsøgning.

Lov nr. 419 af 10. juni 2003 om en aktiv beskæftigelsesindsats, (Beskæftigelsesindsatsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1342 af 21. november 2016.

- § 2, stk. 1, nr. 2 og 3 om borgere, der modtager kontanthjælp som jobparat og aktivitetsparate
- § 15, stk. 1 om det individuelle kontaktførløb
- § 16, stk. 1 om de individuelle jobsamtaler
- § 17, stk. 1 om frekvensen for jobsamtalerne

Forvaltningsloven, lov nr. 571 af 19. december 1985, jf. lovbek. nr. 433 af 22. april 2014

- § 7 om pligten til vejledning

Bekendtgørelse om kommunernes pligt til varsling, vejledning m.v. af modtagere af integrationsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp, hvis hjælp kan bortfalde eller blive nedsat som følge af 225-timersreglen, nr. 310 af 30. marts 2016.

- § 5 om pligten til vejledning.

Praksis

Gældende:

Følgende principafgørelse er brugt ved afgørelsen og gælder stadig:

Principafgørelse 6-17 fastslår, at vurderingen af arbejdsevnen efter 225 timersreglen sker i forhold til det ordinære arbejdsmarked og skal ses i forhold til arbejdskravet.

Har borgeren væsentlige begrænsninger i sin arbejdsevne i forhold til effektivitet eller større begrænsninger i forhold til de arbejdsopgaver, der kan udføres, kan de skånehensyn, der skal tages til borgeren være så omfattende, at de ikke vil kunne tilgodeses på det ordinære arbejdsmarked. Borgeren vil derfor være omfattet af undtagelsen, selv om borgeren evt. kan arbejde op til 37 timer med nedsat effektivitet/betydelige skånehensyn.

Kan borgeren derimod arbejde fuldt effektivt, men kun i kortere tid, må arbejdsevnen vurderes i forhold til det begrænsede arbejdskrav, dvs. mellem 5-6 timer hver uge eller 1½ måned fuld tid inden for et år. Borgeren vil i dette tilfælde ikke være omfattet af undtagelsen

Ankestyrelsen har ikke andre principafgørelser på området.

Den konkrete afgørelse

Du har klaget over X Kommunes afgørelse om nedsættelse af din kontanthjælp. Kommunen afgjorde sagen den 26. oktober 2016.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Kommunen har ikke vejledt dig korrekt.
- Din hjælp skal derfor ikke nedsættes fra den 1. november 2016.

Det betyder, at vi ændrer kommunens afgørelse.

Vi kritiserer, at kommunen har begået fejl i sagsbehandlingen. Fejlen er, at kommunen ikke har vejledt dig om, hvordan du igen bliver berettiget til fuld hjælp.

Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg vurderer, at du ikke har udnyttet dine arbejdsmuligheder.

Vi vurderer i den forbindelse, at du ikke har haft 113 timers ordinært og udstøttet arbejde inden for de seneste 6 måneder.

Vi vurderer også, at din arbejdsevne ikke er så begrænset, at du ikke kan opnå beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked i et omfang, så du kan opfylde arbejdskravet.

Vi vurderer dog, at kommunen har vejledt dig forkert om dine rettigheder og pligter i forbindelse med arbejdskravet.

Vi vurderer, at kommunen burde have vejledt dig om, at du skulle finde et arbejde på ordinære vilkår, så du kunne opfylde arbejdskravet, og at din praktik ville blive indrettet i forhold til de timer, du arbejder på ordinære vilkår.

Vi vurderer også, at kommunen burde have vejledt dig om, hvordan du igen kan blive berettiget til fuld hjælp.

Vi vurderer, at en korrekt vejledning i dette tilfælde kunne have medført, at sagen havde fået et andet udfald.

Vi vurderer, at det forhold, at kommunen ikke har vejledt dig om, at din praktik ville blive indrettet efter dit ordinære arbejde, kan have medført, at du ikke har søgt og opnået arbejde i et omfang, der opfylder arbejdskravet.

Hvad er afgørende for resultatet

Du har ikke udnyttet dine arbejdsmuligheder

Vi lægger til grund, at du har modtaget hjælp i sammenlagt et år inden for 3 år, og at du modtager hjælp beregnet ud fra en sats på 10.968 kr. eller 14.575 kr. Det betyder, at vi går ud fra, at kommunens oplysning herom er korrekt, og at vi ikke nærmere har undersøgt, om det er tilfældet.

Vi lægger vægt på, at der ikke er dokumenteret sammenlagt 113 timers arbejde inden for de sidste 6 måneder (efter den 1. april 2017 er kravet 225 timer inden for de sidste 12 måneder).

Du er ikke undtaget fra arbejdskravet

Vi er opmærksomme på, at du er vurderet aktivitetsparat.

Vi lægger dog vægt på kommunens vurdering i statusrapport af januar 2017 der viser, at der ikke er tvivl om, at du har en arbejdsevne i forhold til det ordinære arbejdsmarked.

Det fremgår heraf, at du har været i praktik med kontoropgaver, hvor du har arbejdet 100% effektivt 2,5 time dagligt i 4 dage om ugen.

Vi lægger i den forbindelse vægt på, at der ikke i forbindelse med tilbuddet har været tale om skånehensyn eller øvrige hensyntagende forhold ud over en nedsat arbejdstid, der afviger væsentligt fra forholdene på en ordinær arbejdsplads.

Kommunen har ikke vejledt dig korrekt

Vi lægger vægt på, at det fremgår af din klage, at du ikke forstår, hvordan du skal arbejde 6 timer om ugen ved siden af din praktik på 10 timer, når din arbejdsevne er vurderet til 10 timer ugentligt.

Vi lægger også vægt på, at det ikke af kommunens journal eller "Min Plan" fremgår, at du er vejledt om sammenhængen mellem praktik og arbejdskrav.

Vi lægger videre vægt på, at det fremgår af kommunens genvurdering, at vurderingen af din arbejdsevne er sket ud fra den forudsætning, at du ikke er i praktik. Det fremgår dog også, at det ikke kan anbefales, at du arbejder ud over de 10 timer om ugen, at du er i praktik, og at tanken med det igangværende forløb er, at der skal tages stilling til, om du vil være berettiget til et fleksjob.

Vi lægger yderligere vægt på, at kommunen i sit brev af 22. december 2016 til dig har oplyst, at den ikke kan svare på dit spørgsmål om, hvad du skal gøre for at få din fulde hjælp igen.

Vi er opmærksomme på, at kommunen begrundet sit svar med, at det ikke er et mål, at borgere forbliver på kontanthjælp. Vi er også opmærksomme på, at kommunen finder det uhensigtsmæssigt at afbryde afklaringen af din arbejdsevne, da der arbejdes hen imod en vurdering af, om du er berettiget til et fleksjob.

Vi lægger dog vægt på, at når kommunen har sendt varslingsbrev om 225 timers reglen, skal kommunen ved de efterfølgende samtaler i det individuelle kontaktførløb følge op på brevet, herunder vejlede om mulighederne for jobsøgning samt yde praktisk bistand til jobsøgningsaktivitet.

Den mangelfulde vejledning kan have haft betydning for afgørelsens resultat

Vi lægger vægt på, at det fremgår af din klage, at du ikke forstår, hvordan du skal arbejde 6 timer om ugen ved siden af din praktik på 10 timer, når din arbejdsevne er vurderet til 10 timer ugentligt.

Vi lægger også vægt på, at du ifølge kommunens vurdering i statusrapport af januar 2017 har en meget stor arbejdsidentitet og en stor lyst og behov for igen at komme ud på arbejdsmarkedet.

Vi lægger også vægt på det oplyste om, at du gentagne gange har henvendt dig med henblik på vejledning om, hvordan dine arbejdstimer i praktikken indvirkede på det skærpede beskæftigelseskrav.

Vi er opmærksomme på, at kommunens vejledning om, at timer i praktik ikke tæller med ved opgørelsen af arbejdskravet, og om at det ikke er hensigten, at du skal arbejde ved siden af praktikken ikke i sig selv er forkert. Vi lægger dog vægt på, at kommunen ikke har vejledt dig om, hvordan kommunens plan ville blive ændret for at tage hensyn til en eventuel opfyldelse af arbejdskravet.

Om reglerne

Efter reglerne er det en betingelse for at modtage fuld hjælp ud over sammenlagt 1 år inden for 3 år, at man udnytter sine arbejdsmuligheder.

En ægtefælle eller en ugift person, hvis arbejdsevne vurderes at være så begrænset, at vedkommende ikke kan opnå beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked, er ikke omfattet af kravet om 113 timers ordinært og udstøttet arbejde inden for de seneste 6 kalendermåneder (efter den 1. april 2017 er kravet 225 timer inden for de sidste 12 måneder).

For en ugift person, der modtager kontanthjælp, nedsættes hjælpen med 1.000 kr. (2016-sats) pr. måned.

Efter reglerne skal kommunen, når der er sendt varslingsbrev om 225 timers reglen, ved de efterfølgende samtaler i det individuelle kontaktføreløb følge op på brevet, herunder vejlede om mulighederne for jobsøgning samt yde praktisk bistand til jobsøgningsaktivitet.

Efter reglerne skal en forvaltningsmyndighed i fornødent omfang yde vejledning og bistand til personer, der retter henvendelse om spørgsmål inden for myndighedens sagsområde.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.